

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

Egyes szám ára 4

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzör hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Demokrácia.

Debreczen, július 1.

(K.) Üött az óra. elverte a 12-öt s letűnt vele az a félesztendő, a melyben a magyar állam megünnepeite életének ezredik évfordulóját s a félév, a melyre a mai nappal ébredtünk, hivatalosan is a második évezredbe tartozik.

Mielőtt eltűnt volna örlő malmán a végtelen időnek teljesen az első évezrede a magyarnak, egy apostol járt a magyar hazában, éleszteti a lángot a nemzet szívében, mely nagygyá tette a magyart, s melynek három águ fákiyáján három jelszó fénylik:

Testvériség, Egyenlőség, Szabadság!

Most, a hivatalos új ezredévnek hajnalán, a mint egy pillantást vetünk a közeli mult időre, — jól esik megállapodni annál a jelenetnél, a mely vasárnap játszódot le a budapesti Vigadó nagy termében.

Kronawetter Ferdinánd a neve, nem valami magyar a hangzása, a származása még kevésbé, német a születése meg osztrák s épen ezért fontos működése, tiszteletreméltó a lelkesedése a nagy eszmék iránt, a melyek 117 évvel ezelőtt a francia alkotmányozó nemzeti gyűlés tagjainak keblét hevítették, s a melyek 47 évvel ezelőtt Magyarországot is újá-teremtették.

S különös játéka a véletlennek. Akkor Ausztr a esküdtött bosszút ellenünk, amiért kibontottuk e szentháromság zászlóját, ma, midőn eltévelyedni látszunk ezektől a nagy elvektől, egy osztrák hazafi jön közéink s a lelkesedés tüzevel, az irántunk való szeretet melegével ajánlja figyelmünkbe, köti a lelkünkre, hogy tekintsünk vissza a multunkra s tanuljuk meg abból hivatásunkat a jövőben, s ne feledjük soha azt a három alapigét, a mely nekünk modern alkotmányt adott.

Érdekes a mint felárja a magyar nemzet előtt a közel jövő küzdelmeit, a melyek rá várnak nemzetiségi, vallási és társadalmi téren.

S midőn fülünkbe csengenek ennek az osztrák apostolnak, — a kinek a saját hazájában olyan kevés a követője, — buzdító szavai, hogy a magyar nemzet jogait csak a szabadelvűség terén vihatja ki s csak a politikai szabadság és egyenlőség elve mellett lehet győzni, — elgondolkozunk.

Ime, a szabad magyar nép itteni élete ezredik évének ünnepét üli s meny nyi mindene hiányzik a szabadságból, mennyire nem egyenlő ma a hazának

minden fia, holott ezer év előtt mennyire az volt!

Demokrácia! A nép uralmát, a szabad népek szabad rendelkezését maga felett jelenti e szó s ha körülnézünk e szabad hazában nem tudjuk, hogy sirjunk-e vagy nevéssünk.

A legnagyobb baj pedig még nem is az, hogy nincs életben ez a nagy elv, hanem az, hogy a nemzet nem is mutat feléje törekvést

Hiszen, emlékezzünk csak vissza junius 8-ikára. Akkor jelent meg a hivatalos lapban a királyi kézirat, a mely megünnepeite a magyar állam életének ezredik évfordulóját, — s mivel?

Rendje ekké, »méltóságos« czimadományozásokkal, a helyett hogy a kormány valamely évezredre kiható nagy nemzeti alkotás alapjának megvetését tanácsolta volna a királynak.

Azt mutatja ez, hogy a magyar nemzet új ezredévében nem mutat igyekezetet arra, hogy az elsőnek tanulságait levonja s a szerint éljen. A magyar nemzetnek ma királyi kegy, csillogó arany és fényes játékszer kell, nincsen érzeke a nagy eszmék iránt?

De vajjon így van-e? Mi szülte akkor, kérdezheti valaki, mult évek nagy fellendülését, az 1894. és 1895. évek törvénykönyveibe beiktatott szabadelvű nagy alkotásokat? Sajnos, ki kell mondanunk, hogy nem a lelkesedés, hanem a szükség. Ha szükség nincs rájuk a mostani időben, senki sem hozta volna elő azokat a dolgokat, még elméletben sem mert nem volt ahhoz meg hazánkban a kellő hangulat.

Pedig nagy szükség volna már a magyar demokrácia újászületésére, hogy átalakítsa ismét a világot, mert közel járunk immár ahhoz az időhöz, a mikor magnásaink magyarul sem tudtak, de azért mindenki őket majmolta.

Hiszen ma is mindenki czimre vágyik, egy nagyságos, vagy méltóságos czimért, sőt sokszor egy nagyuri mosolyért egész addigi életét sutba vágja akárki!

Ha körülnézünk az országban, sehol sem látjuk azt a híres a magyart annyira jellemző nemes büszkességet, amely a szemébe vágja szinte az egész világnak: vagyok olyan, mint te! Ami hozzá hasonló van, az csak kívülről olyan, ha az ember jól megtapogatja, gög rejtőzik alatta, amely felhuzott orral hirdeti: nagyobb vagyok mint te!

Nincsen ez így jól. Fel kell támadnia a magyar önértetnek, hogy aztán az egyenlők egyesülhessenek. Hiszen ez a magyar nemzetnek alap-jellemvonása volt mindenha.

Mindenki emlékezhetik reá mely szépen kifejtette Kossuth Ferencz, hogy a demokrácia alapeszméi már történelmünk egrégibb korszakaiban korszakaiban feltalálhatók a magyar társadalomban s az igazi magyar érzés nem azt vizsgálja, bársonymente van-e rajta, skófiummal és aranynyal diszitve, hanem azt, hogy igaz ember vagy-e, hazafi és magyar-e?

Ennek a szellemnek kell felélednie Magyarországon, azt jött éleszteti hozzánk, buzdításul az erre törekvő kis csapat körébe Kronawetter is, a ki szintén igaz ember.

Hiszen tudvalevő, hogy volt idő, nem is oly rég, mindössze 1892-ben, hogy Kronawettert nem engedte szóhoz jutni Magyarországon egy szolgabíró, felsőbb rendelethez, s ő mégis eljött a legelső hívásra, szeretele, rokonszenve nem változott a magyar nemzet iránt, mert egy pár hatalmas félt az ő szavától.

Hiszük, hogy a mostani fellépése nagyobb hatást fog tenni s a magyar nemzet iránt kifejezett elismerése meg fogja nyitni az utat tanácsainak s elvei diadalának, a demokrácia győzelmének és magyar nép szívében s be fogjuk látni, hogy senkiben nem bizhatunk, hacsak nem magunkban, a melynek természetes következménye lesz az, hogy megbecsüljük magunkat s magunkban egymást, nem nézünk le senkit, csak azt, aki mint nem magyar, tekintetre nem érdemes — s akkor bebizonyítjuk, hogy méltók vagyunk az új ezredévre!

A magyar gör. kath. püspökség ügye,

Az a küldöttség, mely a magyar gör. kath. püspökség ügyében szombaton Budapesten járt, hetfőn délután tisztelgett a hercegprimásnál ki ez idő szerint Balaton-Füreden tartózkodik. A biboros főpap lekötelező szíveséggel fogadta a küldöttséget, s az azt vezető Farkas Antal beszédére kijelentette, hogy ugyis mint pap, ugyis mint hazafi, teljesen méltányolja amaz okokat, melyek egy magyar gör. kath. püspökség szervezését szükségessé teszik s a mi tőle telik, mindent megtesz a kérdés sikeres megoldására. Ezután is majd egy óráig beszélgetett a küldöttség tagjaival s alaposan informáltatta magát az ügy felül. A társalgás során ő eminenciája kijelentette, hogy ő a magyar püspökség kihatásának semmi egyházi akadályát nem látja s azt hiszi, hogy ő felsége az apostoli király s a kir. kormány fog módot találni a püspöki javadalom kérdésének megoldására is. A küldöttség távozta után a hercegprimást Wlassics kultuszminiszter látogatta meg, a kivel szintén hosszabban konferált az ügyről. A képviselőház teg-

napi ülésén Szilágyi Dezso elnök bemutatva a magyar gör. katolikusoknak a Hajdu-Dorogon felállítandó püspökre vonatkozó kérvényüket, s azt a Ház éljenzéssel vette tudomásul.

Egy mellőzés utóhangjai. Annak idején Brankovics patriarchát a verécezi püspök eskü letételénél mellőzték. Brankovics módot keresett és talált arra, hogy egy kihallgatás alkalmával a király előtt ezt a mellőzést elpanaszolja. A király egy cserle alkalmával elmondta, hogy a mellőzés ténye őt nem kellemsen érintette. Ennek következtében most Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter mentegetődző levelet írt Brankovics-hoz, s ebben a levélben kifejti, hogy az eskületétele vonatkozó intézkedések távirati uton történik s így a mellőzés az idő rövidségének tudható be.

KÜLFÖLD.

Szerb-magyar konfliktus. A magyar illetőleg a horvát kormány tapintatlan rendelete, mely megtiltotta a magyar s horvátországi szerbeknek a határon való átkelést, újabb szerb-magyar konfliktust idézett elő. A zimonyi kerületi főnök Bruics és Szekulics főkapitány már szombaton táviratilag fordultak gróf Khuen-Hederváry horvát bánhoz, hogy tiltó rendelete alól mentse fel a zimonyi lakosságot, mely eddig soha sem szolgáltatott okot a kormány óvó rendeleteire, miután minden politikai óváczióktól távol tartották magukat s a belgrádi kirándulás rendes vasárnapi sétáját képezi a zimonyi lakosoknak. A bán csakugyan megengedte a zimonyiaknak, hogy Belgrádba akadálytalanul átmenjenek, a mit megtudva a Zimonyban feltartóztatott mintegy négyezer utas éktelen szik zódasban tört ki s követelték, hogy a bán fölmentő rendeltetést is terjesztessék ki. A feltartóztatott s Szerem és Bács megyéből jött utasok egy része Bezánia, Klenák, Zarak és Boreca községekből esznak indult át Belgrádba — Legtöbbben úgy játszották ki a horvát kormány rendeltetést, hogy Mitroviczara mentek es onnan jegyet váltottak a Sarbaezra, a hol szerb hajóra szállva, külön hajóval mintegy ötezren mentek Belgrádba. A pancsovai rendőrség azonban jobban respektálta a magyar kor-

mány rendeletét s annak minden tekintetben érvényt akar szerezni. A szerbek erre óriási pereát, szvinyát (disznó) magyar és horvát kormány és rendőrség kiáltásokban tört ki, mikor már a szerb parton szabadon érezték magukat. Ezek a botrányos jelenetek többször ismétlődtek, valahányszor a Pancsováról jövő (naponta négyszer) helyi hajó Belgrad állomáson kikötött. Ugy a zimonyi, mint a pancsovai rendőrség, bejelentette a nemzetközi jogokat sértő erőszakos eljárást SchieSSL osztrák-magyar követnek s a magyar kormány, egyúttal azt ajánlották a horvát illetőleg a magyar kormány, hogy a hajó közlekedést szüntesse be Belgráddal, miáltal Belgrad lakosságát kényszer helyzetbe juttatják, mert — a belgrádi élelmi piacot kizárólag zimonyiak és részint pancsoviaiak látják el, így ki lehetne éhezetni a belgrádiakat, mert Belgrad közelében egyetlen falu sincs. — SchieSSL báró, tekintettel Nikita fejedelem ittlétére, holnap keresi fel Novákovic miniszterelnököt és erélyes vizsgálatait és a rendőrközögek megbüntetését fogja követelni. A pancsovai, zimonyi, karlócazi és ujvideki rendőrség is megindítja a vizsgálatot ama utasok ellen, a kik a magyar és horvát rendőrközögekkel szemben segítségére voltak a gyűlölködésben s a kik az illető városok vagy kerületek hatásköre alá tartoznak.

Tiszahát és Szamosköz ezredévi ünnepe.

— Budapesti levél. —

— június 30.

A kuruczok ősi fészke: Tiszahát és Szamosköz nagy történelmi multjához méltóan ünnepelte meg az ezredévi Bereg és Szatmármegye összefogott, hogy minél nagyobb fényvel és lelkesedéssel üljék meg a nagy-ari és fehérgyarmati Kossuth emlékszóbor leleplezését.

A megdicsőült nagy hazafi emlékünnepeket fontos politikai jelentőséget ad, hogy őt

ősi magyar választókerület, Tiszahát, Fehérgyarmat, Csenger, Mátészalka és Szatmárnémeti polgárai ez alkalommal ujjal kifejezték változhatatlan hűségüket a Kossuth Ferencz elnöklete alatt lévő függetlenségi és 48-as párt iránt.

A fehérgyarmati választókerület lelkes polgárai Luby Géza országgyűlési képviselő indítványára a mult évben elhatározták, Nagy-Ar és Fehérgyarmaton szobrot állítanak Kossuth emlékének, Luby Géza fáradhatan buzgalma és a polgárság áldozatkészsége csakhamar megvalósította az eszmét és szombaton Nagy-Arban, vasárnap pedig Fehérgyarmaton teleleplezték a szobrokat, melyek bizonyosságot tesznek a fehérgyarmati kerület polgárságának igaz magyar hazafiságról és kiapadhatatlan lelkesedéséről.

A szobor leleplezésén résztvett egész Bereg- és Szatmármegye. Ezrével özönlött a vendégsereg Fehérgyarmatra és Nagy-Arba. Kossuth Ferencz, ki Eötvös Károlylyal utazott a szobor leleplezéshez. — Battyán, Uray Imre, Luby Géza, Papp Elek, Madarász József, Kendes Béla, Isák Dezső, Göncsy Albert és Lilly és Bálint orsz. képviselők várták. A pályaudvar előtt hatalmas diadály alatt emelvényt állítottak, mely körül, ámbár, hogy ejfé járt az idő, összegyűlt a község apraja-nagyja és páratlan lelkesedéssel üdvözölték a képviselőkkel megjelenő Kossuth Ferencz, kit Uray Imre, a kerület képviselője mutatott be a népnek.

Beregszászon háromezer ember várt a pályaudvarnál, kik közt kétszáz fáklyavivő volt. Komjáthy árvaszki ülnök üdvözölte Kossuth Ferencz.

Ejjeli tizenkét órától hajnali fél ötig tartott az ut kocsin Beregszásztól Nagy-Arig. Oly diadály volt ez, mely felejthetetlen marad az összes résztvevők előtt. Az országot fáklyakkal világították ki. Az urban fekvő községekben egy lélek sem aludt, a házak fellebogozva és kivilágítva, a hegyeken örömtűzek és a tarpai hegytetőkről folytonosan szálltak a tüzzöppentyűk. A megkapó látvány, megható tanúság volt a kurucz utódok hazafias lelkesedéséről.

Csak az a nagy tisztelet, melylyel a magyar sziv Kossuth Ferencz iránt el van telve,

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Öregkor jött rám . . .

Irta: Ignotus.

Öregkor jött rám, virradatra este,
Virágaim a kora dér megeste,
Fagyok leverték és hernyók leették —
Ó, bárcsak én is fiatal lehetnék!

Hogy összeomlott a gyermekkorom,
És összetörve ülök a romon,
Lehunyo napja olykor rám nevet még —
Ó, bárcsak én is fiatal lehetnék!

Gondolkodásra és érzésre agg,
Lemondó szivben egykedvű barag,
Föllobbanó mécs, holt remény felett ég —
Ó, bárcsak én is fiatal lehetnék!

Ha úc csak egyszer volna szivem,
Gyötrő talán, de igaz érzelem,
Ha célra törnék, ha szivből szeretnék,
Ha én is egyszer fiatal lehetnék!

Hirtelen.

Titokban, hirtelen
Támad a szerelem.
Terjed a láng.
Az ember mire szól,

Ég a szin, ég az ól,
Ég a csür eleje,
Ég a ház teteje,
Ég a palánk . . .

Zempléni Árpád.

A mama taktikája.

Irta: Vértesi Gyula.

(Vége.)

A mama persze eleintén semmit sem tudott az egészről. Ő előtte, jó formán alig ismerték egymást. Mulatságokon keveset tánczolt vele, a házhoz nem járt. A mama nem is igen engedte volna meg, hogy odajárjon.

Az urfi különben nem is nagyon akart. Megelégedett vele, ha az utczán találkozhattak és győzedelmét biztosra vette, mikor egy este, baza kísérvén a leányt, a sötét kapuajban megcsókolhatta.

A többi — gondolta magában — majd jön magától. A kicsike az övé lesz!

Margitka pedig aznap este, óriási boldogsággal írta bele a napójába:

— Megcsókol! Szeret! Az övé leszek!
Köszönöm néked éd s istenkém! Még se maradok vén leány! . . .

És a mama, a ki bölcs és gondos mamák szokásaként kikutatta, hogy a kissozony hol szokta tartani a naplóját és ezt a naplót rendszeresen olvasni szokta — nagy megdöbbenéssel vette a merénylet híreit.

— Hohó, ez több kettőnél! Itt segíteni kell a bajon!

S más nap, szépen előadta Margitkának, hogy ő úgy sejt, hogy a honvéhadnagyot szereti. Tőle, szeretheti is, de ha annak a fiatal embernek tisztességes szándékai vannak, beszéljen vele:

— Ugy tudom, hogy szegény fiu, de ha szeret: lépjen ki a katonaságból, szerezzon magának valami állást, azután boldoguljatok, a hogy tudtok!

Margitka a nyakába ugrott az anyjának s úgy sutogta:

— Hát nem bánod? Hozzá mehetek?

— Ha szereted s ha szerett, legyetek boldogok. Szólj neki, hogy holnap itthon találkozhattok, én nem leszek itthon. Ha feleségül kér, én majd bejövök a másik szobából . . .

A mama előre tudta, hogy nem azért fog ő bejönni a másik szobából . . .

Nem is ezert jött, hanem azért, mert a hadnagy ur nagyon erősen kezdett már udvarolni.

Ha szeret, akkor az enyém akar lenni!

— Az leszek! A felesége ugy-e édes Gábor?

— A feleségem? Igen, igen az, majd azután. Most minék beszéljünk erről? Elvez-zük ezt a kis időt, a melyen át magunkban lehetünk.

Magához ölelte a leányt és forró csókot nyomot ajkára, mikor belepert a mama.

— Lattam mindent! Ezek után csak a kezét kérheti leányomnak.

Halalra sápadtan mentegette magát a tisztcseske.

— De nem én vagyok a hibás! Én nem követtem el bünt. A kissozony szeret.

— És ön?

magyarázza meg e diadalut nagyszerűségét és fenséges voltát.

Tündermesébe való az a látvány és fogadtatás, melyben e községek részesítették Kossuthot.

Tarján Simon András üdvözölte Kossuth Ferenczet.

Kossuth Ferencz válaszába megköszönte azt a lelkes és páratlan fényű fogadtatást, — melyben részesítették. Majd utalt arra, hogy Tarpa város lakossága volt Rákóczy Ferencz legodaadóbb hive, hogy itt a függetlenségi eszmék iránti szeretet nemzedékről-nemzedékre átöröklődik, folyton gyarapodva erőben és kitartásban. Ép oly erővel, mint fegyveres kézzel a harcban, lankadhatlan kitartással küzdenek a függetlenségi eszmék mellett békeben. Végül Isten áldását kéri Tarpa és környékének kurucz népére.

De hatalmasan hangzott fel ujjal az éljenzés, midőn Uray Imre, a kerület közszereplője álló képviselője szót emelt és kifejezte halás köszönetét megjelenéséért és ezután bemutatta Eötvös Károlyt.

A nép zajosan követelte Eötvös Károlyt hallani és zugó tapsal üdvözölte, midőn az emelvényen megjelent.

Eötvös Károly oly megható szépen beszélt, hogy elérzékenyültek nemcsak az egybegyűlt nép ezrei, hanem a megjelent képviselők is.

Azzal kezdte beszédét, hogy Uray képviselőtársa őt a párt aranyszáju Szent-Jánosnak nevezte, ő sem nem aranyszáju, — sem nem szent, sem nem János. Eljött ide részvenni a kegyelet magasztos ünnepén, elkísérte Kossuth Ferenczet, elnökét és vezérét lendületes szavakban emlékszik meg Kossuth Ferenczről, ki hazatért munkálkodni a hazáért.

Beszédét egy költői szép hasonlattal fejezte be.

Elmondta, hogy gróf Haller Ferenczet a szabadságharc leveretése után fehér-egyházi várban elhógták és börtönbe hurczolták. Hat évig szenvedett nehéz börtönt azért a hősiességéért, melyet a szabadságharcban tanúsított. Midőn kiszabadult, koldustarisznyával a hátán és koldusbottal a kezében, gyalog tért vissza ősi varába. Az ősi várat kirabolva és feldulva találta, cselédeit, csatlósait leölték a rabló osztrákok, vendek

és oroszok. Midőn gróf Haller látta a kegyetlen pusztítást, látta az elárvult ősi várat, könyező szemekkel leült egy sziklára és kesergett. Majd elhatározta, hogy eltávozik az országból és kivándorol Amerikába. — A mint a sziklán ülve kesergett, egyszerre a vár ormán egy ütött-kopott sas jelent meg. Ez a sas ott fészkelte már akkor is a vár ormán, midőn gróf Haller atyja élt. De a sas, midőn látta, hogy az ellenség miként dulta fel a várat, messze elrepült, de most, hat év multán megpillantotta az országon volt gazdáját, visszarepült a vár ormára és hivogatni kezdte. Hangjára felérett gróf Haller, és midőn megátta a régi, kopott tollusast, azt mondta: »Hogy hagyhatom el ősi fészkeket én, midőn a sas is visszatért.« Kossuth Ferenczet hasonlítja sashoz, a ki visszatért ősi fészkebe, hű maradt hazához és hű marad örökre a függetlenségi eszmékhez, — melyeknek kivívására tért haza.

Ő a mi sasuunk, ő a mi vezérünk, őt az Isten áldja meg, e szavakkal fejezte be beszédét melynek hatása leírhatatlan volt.

Papp Elek üdvözölte még Tarpa községét és átadta Thaly Kálmán üdvözlését, ki mielőtt elutazott megmutatta neki Tarpa városának Rákóczy által kiállított nemzeti oklevelét.

Ezután folytatták a vendégek utjokat Nagy-Ar felé. Még Tivadar és Kis-Ar községekben üdvözölték Kossuthot, mindenütt elhalmozva a szeretet és ragaszkodás jeleivel.

Kossuth Ferencz és a vele jött képviselők Luby Géza tündérszép fekvésű kastélyába szálltak meg. Alig három órai pihenés után már gyülekezni kezdtek a vendégek, kik zsufolagis megtöltötték a kastély nagy fogadó termét és hatalmas erkélyét. A környékbeli földbirtokosok majd teljes számban jelentek meg.

Magánál a leplezésnél 89 község volt képviselve és a környékbeli községekből 500 szekezen érkezett meg a lakosság.

A kastély előtti nagy téren gyülekeztek össze szombat délelőtől tíz órákor Kossuth üdvözlésére Nagy-Ar lakossága és a környékbeli vendégek. Az erkélyen Kossuth Ferenczet Nagy László nagy-ari lelkész üdvözölte. — Kossuth Ferencz a perczekig tartó éljenzés után szót kért, utal arra, hogy midőn a magyar nép emlékszóbot állít Kossuth Lajosnak, azt az eszmét szenteli meg, melyet ő haláláig

képviselt. A nemzet a legszentebb kötelességét teljesíti, midőn szobrokat emel emlékére. — Fejtegeti azt, hogy Kossuth Lajos, kiből ő nemcsak mint szerető fia utyját, hanem mint hazafi a legnagyobb magyart gyászolja, akkor emelte nagygyá és szerzett tekintélyt a magyar nemzetnek a külföld előtt, midőn szegény számkivetett volt. Egy izbeu azt mondá neki: Fiam, akkor, midőn sirba fogok szállni, tanításaim hangosabban fognak hangzani mint életemben. — Csakugyan, midőn meghalt és hamvait ama gyászos diadalutban hazahozták, a nemzet milliói siratták. A magyar szabadság élő megtestesülése volt Kossuth Lajos, kinek eszmei titokban vagy nyíltan ott élnek minden magyar ember lelkében. Majd áttért a politikai kérdésekre. Nekünk kétféle feladatunk van — ugymond — először fentartani tisztán, teljes épségben a függetlenségi és 48-as elveket e hazában. A másik feladat, felhasználva az ország mai viszonyait, a békés törvényes uton haladva, megvalósítani parkodni elveinket. Fejtegeti, hogy így tett a párt a multban és így fog tenni a jövőben. Ha sikerül a többségre rákényszeríteni elveinket, azokat nem hagyjuk el azért, mert nem mi valósíthatjuk meg, de támogatói fogjuk azok megvalósítását teljes erőnkkel. Ettől az utól magunkat eltéríttetnünk hagyjuk soha. Az első, hogy Magyarország a magyaroké legyen. A magyar nemzet egy ezredéven át nem nyomott el egy nemzetiséget sem, megtartották nyelvüket és vallásukat, megadtak nekik minden jogot. Nagylelkű volt a magyar mindig a nemzetiségek iránt, de ur akar lenni saját hazájában. Végül lelkes szavakban köszöni meg az egybegyűlt rajongó üdvözlését.

A lelkes éljenzés lecsillapultával Isaák Dezső, a kerület képviselője bemutatta a megjelent képviselőket, ennek megtörténte után az egész tömeg a Kossuth-nótát énekelve a templomterre vonult, hol a szobor áll.

Itt az emelvényen Luby Géza országgy. képviselő lelkes szavakkal adta át a szobrot gondozás végett Nagy László lelkésznek, mint a református egyház képviselőjének, mire a lepel a gyönyörű gránit emlékoszlopról lehullott.

Nagy László lelkész szép szavakkal fejezte ki köszönetét a megtisztelő megbízásért, melynek a nagyari egyház mindig a leglelkismeretesebben fog eleget tenni.

Ezután Kovács Lajos lelkész szavalt a »Kossuth éle« című gyönyörű költeményét.

Kossuth Ferencz köszönte meg ezután a kegyelet eme impozáns nyilvánulását. Majd Eötvös Károly, Isaák Dezső, Uray Imre, Papp Elek, Uray Géza, Madarász Imre, Gencsy Albert, Biky Mihály, Kende Bela tartottak lelkes beszédeket. Délben négyszázötven terített lakoma volt.

Délután Fehér-Gyarmatra indult Kossuth Ferencz és a megjelent képviselők. A menetet ötven tagú diszbandérium nyitotta meg, melyet Dienes Sándor, Luby László és ifj. Luby Géza vezettek. A bandériumot tizenkét négyes fogat követte, mely után körülbelül száz kocsi haladt.

A fehér-gyarmati határnál a menetet zászlóval fogadta a város előljárósa és a város nevében üdvözölte Nagy Ottó városi főbíró. Kis-Gyarmaton a kórház előtt 24 fehér-ruhás leány várta Kossuth Ferenczet és Fabián Károly ev. református lelkész üdvözölte az egybegyűlt lakosság lelkes ovációja mellett.

Kossuth Ferencz Fehér-Gyarmaton Szegedy Antal vendégszerető házában szállt meg és este részt vett a kaszinóban tartott fényes bálon, melyen a város és a környék intelligenciája teljes számban jelent meg.

Vasárnap 10 órákor volt az emlékszóbor leleplezése. Isaák Dezső lendületes megnyitó beszéde közben hullott le az emlékoszlopról a lepel, melyet gondozás végett az előljáróság nevében Nagy Ottó főbíró vett át.

Ezután ifj. Nagy gyönyörűen elszavalt a »Kossuth éle« című költeményét, melyet lapunk tegnapi számában egész terjedelmében közöltünk.

Kossuth tartott ezután leírhatatlan lel-

— Valóban szeretne? Kérdezte a doktor ragyogó arczczal.

— Mindig magáról beszél! S mennyiszere elmondta, hogy ő csak ilyen férfihoz tudna feleségül menni! Ilyen komoly, meggondolt emberhez, aki biztosan, szilárdan tudná őt vezetni az élet utjain.

És a doktor beuzrott. Megkérte a Margit kezét és az bosszúból oda is adta:

— Hűséges, jó felesége leszek. — Megbecsülöm.

Szerelemről nem szólt ugyan, de — gondolta a doktor — majd meg lön az később magától. Az esküvő előtti estén ugyan, mikor a boldog vőlegény távozása után Margitka a menyasszonyi ruháját felpróbálta, hát egyszerre csak ledobta magát a földre és meghurczolta a szép, fehér selyem ruhát a poros szőnyegekben, kezébe temetett arczczal, reszkető zokogás közt mondogatta:

— Inkább meghalok! Inkább meghalok!

Hanem ez csak olyan lányos szeszély volt. Másnap az ablaknál állt. Kissé halaványan ugyan s kissé kisírt szemmel. De azért az eskü szavait határozott hangon ismételte — Szeretem!

Mikor pedig kijöttek a templomból, már mosolygott is. Csak akkor sütötte le szemét, mikor a közönség sorai között ott látta a hadnagy urat.

Egy pár hónap mulva pedig már, új lakása pompás berendezését mutogatva a mamának, bódogán mondta neki:

A mult hónapban is ötszáz forintot kereset Pali! Oh, milyen derék ember, hogy szeretem!

— Én is; azaz, hogy ostoba voltam, azt hittem, hogy szerethetem, pedig nem lehet... bocsánat, nem is bosszék vele többet. At is helyeztetem magam. Ha gazdag volnék, becsületemre elvenném. De koldus, szegény vagyok — s ugy tudom a kisasszonynak sincs kaucciója — ha pedig kilépnék, mi lenne belőlünk? Mi lehetnék én? Valami kezé ötszét? A nyomorúságra nem lehet házasonni! — Kezeiket csókolom...

Margitka pedig akkor este, azt írta a naplójába: (miután elő őleg a meghalásra is kísérletet tett, amennyiben levakarta egy-két skatulya gyufáról a foszfort, de azután még sem merete meg inni.)

— A férfiak nyomorult gazemberek! Szeretnék meghalni, de nem érdemes értők! Zárdába megyek! Vagy nem! Megbosszulom magam! Az elsőhez, aki megkér, hozzá megyek! Hagy lassa az a nyomorult, hogy nem vagyok rá szorulva!...

Es az okos mama másnap azután így szólt a skartba tett doktorhoz: (Skartba kellett tenni, mert Margitki nem alhatta a csunya, sarga fogai meg a negyven év miatt.)

— Kedves doktor! Amit eddig csak sejtettem, az betelje-edett. A leányom önt szereti. N-kem megvallotta. Tudja, komoly gondolkozásu leány, aki ki nem állhatja azokat a léha kamaszokat, akik a többi leányoknak talán tetszeni szoktak. Nagyon jó természetű leány, nem hevül egyszerre senkiért, de akit lassanként meg szeret, az meg van szereve, még ha nem is nyilvánítja a szerelmét valami ostoba, gyermekes pajkosággal. Nyugodt, komoly kedély.

kesedés közt beszédet, melyben hazafiságra és a függelenségi eszmék iránt törhetetlen hűségre buzdította az egybegyűlteket.

Illyes Balint és Luby Géza képviselők nagyhatalmas beszédekbe a magasztos ünnepélyt.

Szatmár-Németiben.

Kossuth Ferencz Fehér Gyarmatról a megállapított program szerint Szatmár-Németibe ment, hogy onnan Budapestre utazzon.

Alig értesültek azonban erről szombaton, Szatmár-Németi lelkes polgársága elhatározta, hogy Kossuth Ferenczet átutazása alkalmával ünnepélyesen fogadja. A város vasárnap reggelre ünnepi díszet öltött és mire Kossuth Ferencz délután megérkezett, oly fogadtatásban részesítették, mely ugy a pompa, mint a lelkesedés tekintetében meglepő volt annál is inkább, mert váratlanul történt.

Kossuth Ferenczet, kit ntközben Jánkon és Simán üdvözöltek, Szatmár-Németi határában 22 négyes fogat varia és Uray Géza pártelnök üdvözölte. Ott voltak még Kovács Leó, dr. Tanódy Márton, Uray Gáspár, Helmeczy József, dr. Zachariás, Márkus Márton, Kalocsay Zsigmond stb. Az iparos ifjak az utmenten sorfalat képeztek. Kossuth Ferenczet és kíséretét, midőn Szatmár-Németibe bevonult, oly lelkesedéssel és szeretettel fogadták, melyhez hasonlóra nem igen emlékeznek a szatmáriak.

Az utcákat ellepte a tömeg, az ablakokból a szatmár-németi híres szépségű hölgyek kendőiket lengették és virágokat hintettek.

A fogatok csak lépésben haladhattak, oly nagy volt a tolongás.

A főtéren a Kölesey-szobor előtt föllállított emelvény körül ötezen gyülekeztek össze, ott volt a város polgárságának színe-java, kik percekig tartó éjzenes, taps és kalaplegetéssel üdvözölték Kossuth Ferenczet, midőn megjelent.

Uray Géza üdvözítő beszéde után Kossuth Ferencz majd egy óráig tartó beszédet mondott, melynek minden mondata után újból és újból felhangzott a riadó éljenzés és taps. Megköszönte a lelkes fogadtatást, mely egész váratlanul érte: mert ő csak átutazóban van a városban. Majd átér a függelenségi eszmék fejtegetésére. Ismerteti szabadelvű álláspontját, mely megfelel a 48-as eszmék intenczióinak. Fejtegeti az önálló vámtérület és nemzeti bank kérdését. Vegül óriási lelkesedés közt ismerteti álláspontját az általános választói jogra nézve, melyhez a magyarul írni és olvasni tudást köti. Még Papp Elek tartott hazafias lelkesítő beszédet, melynek befejezése után Uray Géza mondott köszönetet Kossuthnak, hogy utazását a szatmár-németiek kérelmére, bár rövid időre, megzakította s megjelenésével megtisztelte a várost.

A rendőrség létszáma.

— A holnapi közgyűlés figyelmébe. —

Debreczen, július 1.

Szombaton egyébbel sem foglalkozott a szervezeti szabályzatot tárgyalt városi közgyűlés, mint a rendőrség-ről szóló fejezettel. Emlékezhetik reá mindenki, hogy abban a nemes gyülekezetben az indítványozó Bakonyi Samu dron kívül csak három ember akadt, aki kevésnek tartotta a városi rendőrség mai létszámát s azt követelte, hogy annyi rendőrrel kell gondoskodni, hogy minden utcába jusson legalább egy. A többiek megvoltak elégedve a mai alapokkal, amelyek hogy milye, nek, legyen szabad illusztrálni egy levéllel melyet ma kaptunk, s a melynek minden sorát aláírjuk s kérdjük ismételve, megmaradhat-e még tovább is a mai rendszer? A levél így szól:

Tisztelt Szerkesztőség!

Voltam bátor már egy ízben alkalmatlankodni kérdéseimmel s azokat szerencsés(?) voltam a lapban is olvashatni, a feleleteket azonban reájuk csak a szombati városi közgyűléstől tudtam meg, a mikor olvastam, hogy egy tisztelt ügyvéd ur bevallotta azt, hogy Debreczenben nem áll jó lábón a közbiztonság, azért fel kell emelni a rendőrség létszámát 100-ról 120-ra, mert a mai állapotok között éjjel még járni sem lehet az utcán. — Erre azt felelte ott valaki — mint a lapokban olvasom — hogy éjjel tessék aludni és nem járkalni.

— Nohát kérem igen szépen a tisztelt szerkesztőséget, nekem épen azért tet zik amaz ügyvéd ur beszéde, mert a tudni szeretőnek sem tudok tölle, ugy látszik, nem is fogok tudni, míg az indítványát el nem fogadják, s a Csokonai utcába nem adnak rendőrt.

Tisztelt Szerkesztőség! Egyszer már befejeztem azokat állapotokat, amelyek a mi utcáinknak legalább az én sokat látszott szememben — specialitásai, engedjék meg, hogy néhány újabb adattal szolgáljak azoknak, akik azt mondják, hogy Debreczenben elég a rendőr.

Említettem már a múltkor, hogy az utca éjjeli korhelyének az az ötletük támadt, hogy végig menve a gyalogjárón minden ablakot megzörgetnek, bottal, vagy kézzel már amin érik. S ez nemcsak a késő éjjeli órákban van így, hanem elkezdődik 9 órakor este s végződik hajnalban. Tessék aztán itten aludni valakinek!

De ha még csak ez volna a baj! Hanem méltóztati: tudni, hogy egy háznál nemcsak férfiak vannak, hanem gyenge nők és gyermekek, igen sokszor nehéz betezek is s tessék most már tekintetbe venni, hogy az első álmából felverik őket úgy, minth egy század katoná volna az ablak elé kirendelve, hogy verje a kardját a téglához, sőt a hol eléri, megfogják magát az ablakot, a melyik kifelé nyílik (másfelé pedig a Csokonai utcán nem igen dicsekedhetünk) s úgy rázzák meg, mintha legalább is az ő lakásukon volna s kénytelenek volnának a bennlakókat és alvókat felkelteni.

Az éjjel is úgy megzörgettek az ablakomat, hogy a feleségem, aki küönben is nagyon ijedős természetű, mai állapotban csak épen hogy örökös betegge nem lett attól a tervszerű larmától és zörgetéstől a mit az ablakom alati véghezvisznek. Mert egy még nem is elég nekik, hanem utána kétszer-háromszor elmennek a ház előtt s újra rákezdik a zörgetést. S kérem, tisztelt szerkesztőség, önként dezzett városnak tartják a magukét, mikor azt mondják, hogy ebbe az utcába nem kell rendőr?

Jártam én már sok helyen, de ilyen alávalóságot még a legrongyosabb faluban sem tapasztaltam, mert ott legalább alacsony a kerítés s az udvaron tart az ember egy jó kutyát, a melyik elvégzi jobban a dolgát, ha a kerítésen átugrik, mint 10 rendőr s ahol ez a rendszer már nem lehetett divatban, ott azt tapasztaltam, hogy az utcákat világítják, sarkaikra rendőröket állítanak s aki az ablakon be merészel kopogtatni, még a sajátja én is, — azt bekísérik, mondván, csináltsason csengőt vagy kapukulcsot.

De itt, kérem, itten se rendőr, se lámpa. Az éjjel is kiugrottóm az ágyból, kinéztem az ablakon, hogy legalább valamit megláthassak azon a gazemberen, amerről esetleg felismerhető, hát, kérem, még a lépését hallottam, alig 100 lépésnyire, a mint futásnak eredt, hanem olyan korom sötét volt az utca, hogy semmi sem lehetett belőle kivenni. Ekkor aztán elgondolkoztam. Minek is ide a rendőr! Hiszen ő sem látná, meg s ha meg látná is, hasznát ennek a népnek hogy becsukják? Nem, mert tisztességes embereknek az is elég lett volna, mikor először felszólaltam ellenük. Az ilyen alávaló néptől pedig nem 100, de 10,000 rendőr sem menti meg az embert.

Tehát én is azt indítványozom tisztelt szerkesztőség: ne a rendőröket, de a műveltséget szaporítsák Debreczenben, akkor talán befogják látni azt is, hogy a rendőr kevés!

Tisztelettel

Egy új debreczeni lakó.

Ujdonságok.

Mezőrendőrség és mezőőrseg.

Debreczen, július 1.

A földmivelési minisztérium ma végre elküldte a városi tanácshoz leiratát a mezőőrsegnek a mezőrendőrséggel leendő ellátása ügyében, melyt egy titkara újan már egy héttel ezelőtt megtörténtnek jelzett.

S az eredmény? Ime a következő: A debreczeni tanyabirtokosok kérelmére vonatkozólag a nevében Németh József dr. min. titkár újan történt megállapodások alapján közli a miniszter, hogy méltányolja ugyan a kérvényező tanyabirtokosok kívánságát és annak okait, azonban a mezőőrsegnek a jelen évfolyamán leendő megszűntetéséről szó sem lehet, mivel a jelenleg alkalmazásban levő mezőőrök egy teljes évre fel vannak fogadva és felisvánnak a keskeztve, azoknak szolgálati idejük kitöltése előtt való elbocsátása lehetetlen.

A jövőre nézve azonban ha a jelenlévő belemenni abba, hogy a mezőőr-égi teendőket külső (mező) rendőrség lássa el ha az kellő számban és pedig legalább 8 taggal megszaporítsák s őket a város a mezőőrseg szolgálatai teljesítésére különösen alkalmazza és kötelezi. Ha mindez megtörténik, akkor a jelenlévő intézkedések által a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t.-cz. 72. §-át, mely a mezőőrök kötelességeit s azok tartásának kötelességeit megszabja, — végrehajtottnak tekinteni.

Ezzel egyidejűleg azonban utasítja a városi tanácsot, hogy a jelen rendeletben körülírt módon felhasználandó mezőrendőri személynézetnek kellő megszaporításának módjairól oly időben gondoskodják, hogy annak megtörténtéről és folyamatba tételéről folyó évi nov. 30-ig jelentést tessen a minisztériumnak.

Ime a földmivelési minisztérium külön elrendeli, hogy a mezőőrök a jelen évben el nem bocsáthatók!

Midőn ezt t. olvasóközönségünkkel tudatjuk, nem akarjuk tovább kutatni, vajjon van-e erre a minisztériumnak joga, csak ismételtlen figyelmeztetjük, hogy a rendelethez alkalmazkodjunk s mezőőreit el ne bocsássa.

* **Tanácsülés.** Ma d. e. 11 órakor tanácsülés volt Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt, a melyen folyó ügyeket tárgyaltak.

* **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** A városi közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy azon polgári és rendőrbiztosok részére, a kik a végrehajtások foganatosításánál közreműködnek, minden egyes alkalommal 1 korona külön díj utalványozható a város pénztára terhére. A belügyminiszter a városi tanácshoz intézett s ma érkezett leiratában ezt a határozatot jóváhagyta.

* **Évzáró ünnep.** Ma délelőtt 9 órakor évzáró ünnepélyt tartottak a rózsateri kisdedóvodó növendékei, melyen a városi hatóság képviselőjében Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Körner Adolf tanácsnok jelentek meg.

* **Milleniumi próba-bál.** Schaf János hatóságilag engedélyezett táncztanító a „Margit” fürdő díszes táncztermében táncztanításának bevégezése alkalmából folyó hó július 5-én azaz vasárnap zártkörű milleniumi próba bált rendez. Személy-jegy 80 kr. Család-jegy 2 személyre 2 frt. Kezdeté 8 órakor. Zenész: Kálló Józsi és Kiss Tóni zenekara. Jegyek előre is válthatók a táncziskola helyiségében: Hajó-utca 1164. A bál sorrendje a következő lesz: 1. Induló, játssza a zenekar. 2. Ezer év után (Pósa Lajostól) szavalja Papp Vilma k. a. 3. Oláh páros táncz lejtik: Juhász Erzsike és Balogh Róza 4. Kör-magyar eredeti magyar jellegű társas táncz, a tanulók által. 5. Társas magyar táncz, lejtik: Balog Sándor, Disznós Árpád, Balog Antal, Balogh Róza, Papp Mariska, Papp Vilma. 6. Körmagyar, magyar keringő a tanulók által. 7. Páros magyar táncz, lejtik a Lókodi testvérek. 8. Francia négyes, a tanulók által. 9. Előre, (Tóth Klmántól) szavalja Lókodi Józsi. A nemzeti tánczokat jelmezben adják.

* **Egy élet vége.** Emlékezhetnek olvasóink arra a sikasztásra, amelyet annak idején Szabó Imre, városi tisztü ügyészségi írók a debreczeni első takarékpénztár kárára elkövetett. A dolog kiderült Szabó királyi ügyészség börtönében várta az osztó igazság terhének súlyát. A sor ma került a megtévedt ifjura s a debreczeni kir. törvényeszk Igyártó Sándor elnökölete alatt 2 év ífegyháza alá szajta l s ujtotta a magáról megfélekedett fiatal embert. A vádlott és az ügyész fellebezték.

* **30 éves találkozó.** Most nyáron, mikor egymást érik a találkozó, szinte sablonossá válnak azok. — Hanem mikor az első tíz évben tülis megmarad a jó barátság mint a Bikában ma dében: tizenöt év múlva találkoznak a pályatársak, kíválnak a rendes találkozó kategóriájából s bensőbb rokonszenyünket hívják magukra. — De tegnap este még ennél is emlékezetesebb évfordulót ünnepelt városunk néhány tiszteleire méltó férfiak, tegnap volt harminczesztendő de je, hogy Balogh Ferencz ev. ref. theol. tanár, Osváth Ferencz ügyvéd, Takács Ferencz jogakadémiai tanár és Ujváry Andor földbirtokos, azóta elhalt társaikkal együtt subszkribáltak, mint annak idején neveztek a diákok elhatározó nagy eseményeit. A volt pályatársak a kegyelet és barátság nagy érzeménnyel eltelve gyűltek össze tegnap este s mindenik szeméből kicilllogott a kérdés: vajjon 10 esztendő múlva együtt leszünk-e még.

* **A házi pénztár számadásai.** A házi pénztár múlt évi zárószámadását, a melyet annak idején bőven ismertettünk olvasóinkkal tudvalevőleg jóváhagyta a május hó végén tartott rendes közgyűlés. — Ennek határozata alapján a városi tanács ma felterjesztette a zárószámadásokat megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz.

* **Tizenöt éves találkozó.** Megható jelenetek közt ma ment végbe főiskolánk azon volt növendékeinek 15 éves találkozója, kik 1881 év június végén tették le az érettségi vizsgát a mi alma materünkben. A találkozásra megjelentek a következők: Balogh Gabor hivatalnok (H.-Böszörmény), Dr. Benedek János ügyvéd (Debreczen), Dr. Benkó Albert vármegyei főjegyző (Szolnok), Berger Jenő építész (Debreczen), Csáky

János városi tisztviselő (Debreczen), Dr. Csillag Kálmán körorvos (Gyömrő), Dr. Czövek Lajos ügyvéd (Bpest), Fülöp Péter jegyző (Sáránd), Dr. György Emőd ezredorvos (Esztergom), Dr. Hubay Miklós orvos (Szolnok), Kajáry Ferencz isk. igazg. (Turkeve), Kiss József kir. járásbíró (Szilágy-Somlyó), dr. Kiss Samuel ügyvéd (Budapest), Koncz Sándor ref. lelkész (Dévaványa), Koricsánszky Ferencz szolgabíró (Tasnád), dr. Kovács Gábor ügyvéd (Szerencs), Kovács István iparkamarai fogalmazó (Pécs), dr. Nagy Kálmán ügyvéd Debreczen), Pázmán András jegyző (T.-Ugh), Rósa Andor főv. hiv. (Bpest), dr. Radó Lajos ügyv. (Bpest) Sás Béla akad. igazgató-tanár (Debreczen), Scholiz József allomás főnök (Vadna), Szász Gusztáv isk. igazgató (Kunhegyes), dr. Tüdös János ügyvéd (Debreczen), Ujvári István m. kir. dohánybevaltó tiszt (Érmihályfalva), Zoltay Lajos városi hivatalnok (Debreczen), Vadas Gyula lelkész-tanító (Csermő), Ezeket kivül, mint volt osztálytársak, résztvettek egykori pályatársaik közt Tóth Elek mérnök, Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnök, Udvarhelyi Géza városgazda s több debreczeniek, a volt tanuló-társak dében tisztelegtek a debreczeni ref. főgimnázium tanárkara előtt, hol Sás Béla tartott üdvözlő beszédet, melyre a tanárkar nevében Tóth József tanár válaszolt. 2 órakor diszebedre gyülekeztek a nagyerdei Dobos pavilonban, hol még e sorok írásakor is fesztelen hangulatban folyik az egykori bajtársak szép ünnepe.

* **Pipa tolvajok.** Schvarecz Dánielnek a Bika szálloda épületében lévő tajtek pipa üzletéből egy pár hét óta több értékes pipa eltűnt. A tulajdonos mind ez ideig nem volt képes rájönni, hogy hova tűnhetnek az ócsinos faragványokkal ellátott pipái, míg végre tegnapi az utcán sétálva, egy jól öltözött ember ment el mellette s szép tajtek pipából eregetve a bodor füstököt. E pipában Schwarcz tulajdonára ismert, s az illetőt nyomban a második ker. rendőrkapitánysághoz kísérlette. A rendőrség ez ügyben ma hallgatja ki az illető urit embert.

* **A debreczeni könyvnyomdászok dal és zeneköre.** A debreczeni könyvnyomdászok dal és zeneköre pályázatot hirdet egy karmesteri állásra. Feltétel, hogy az illető úgy az ének, mint a zeneoktatást is alaposan vegezze. Tiszteletdíj az ének oktatásért — hetenkint 2 óra — évi 100, esetleg az ének zeneoktatásért együtve — heti 3 óra — évi 150 frt. Zart ajánlatok f. évi júli. hó 10-ig dr. Dereksy István elnök czimére intézendők.

* **A gyújtogató vasut.** Az aratás idején igen sok kárt okoz a földéken áthaladó vasut az ő gyújtogató szikráival s évenként százakra menő perekkel kénytelenek a gazdák fellépni az illető vasutársaságok ellen. — Az ilyen ügyekben szerzett kellemetlen tapasztalatok — mint értesülünk, — arra indították a magyar államvasutak debreczeni üzletvezetőségét, hogy e dologban átiratot intézen Debreczen és Hajdumegyéhez. Az átiratban azt kéri az államvasutak igazgatósága, hogy minden községben, melynek határát vasut érinti, hirdettessék ki, miszerint a gazdák a vasuti pályatesttől legalább is 100 meter nyire helyezze el a learatott gabonát, illetőleg a kévekereszteket, nehogy a lokomotív szikrája bajt okozzon. Oly esetekben, a mikor a kévek nem voltak 100 meter nyire a vasut nem ád karpótlást.

* **Kedvezmények a tartalékos tiszteknek.** A közös hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértéssel a véderőrendvény több pontját módosító rendeletet bocsá-

tott ki. E rendelet ma érkezett Debreczen sz. kir. város és Hajdumegye törvényhatóságaihoz is. A módosított pontok a tartalékos tisztek és hadapródok érdekeit érintik. Az első pont a tartalékos tisztek és hadapródok behívását úgy módosítja, hogy ezek állományteteik által évente febr. hónap elején a bevonulási határidők körülbelül való megjelölése mellett írásbelileg értesítendők, hogy az év folyamán fegyvergyakorlatra be fognak hivatni. A második pont a menetlevelek kiadása és a pénzelőlegek kiutalványozása iránt intézkedik. E szerint az előlegesen megálapítandó illetékszerű utiköltségeknek, illetőleg utielőlegnek kiszolgáltatása végett a behívottnak a legközelebbi honvéd-csapattesthez kell fordulnia, mely a menetlevél második részét tartozik kiállítani. A menetlevél első részét ezt megelőzőleg az állomány illetékes csapattest, állítja ki. A harmadik pontból kitűnik az, hogy a »Személyi tudósítványok« 8. és 9. rovatának hatósági igazolásai mindeddig nem voltak bélyegmentesek. A honvédelmi (hadügy) miniszter azok bélyegmentességét csak most rendelte el. — A negyedik és utolsó pont a tartalékos tiszthelyettesek második részét, kik azért nem vezettek ki tartalékos tisztekké, mert a szükséges évi jövedelmet felmutatni nem voltak képesek, felmenti a ruházat és felszerelés egyes részének kötelező beszerzése alól.

Táviratok.

Horvátok a kiállításon.

Budapest, júli. 1. A Debreczen ered. táv. Hónap reggel Verőczemegyéből 1300 horvát érkezik újabb a kiállítás megtekintése végett. A horvátoknak eme rendkívüli érdeklődése Budapesten igen jó hangulatot keltett. Fogadtatásukra nagyban készülnek.

A német császár Budapesten.

Budapest, júli. 1. (A Debr. ered. táv.) A legújabb hírek szerint mint tudósítónk a leghitelesebb forrásból értesül Vilmos német császár határozott ígéretet tett arra nézve, hogy szeptember hónap folyamán a kiállítást megtekinti. A hír Budapesten érthető meglepettséget szült.

Gazda- és erdőtiszték kongresszusa.

Budapest, júli. 1. (A Debr. ered. táv.) A gazda- és erdőtiszték kongresszusának idejét Darányi földmiv. min. a legutóbbi megálapodások szerint szeptember 24-ére tette. E nagy fontosságú kongresszus iránt a gazda és erdőtiszték körében óriási érdeklődés mutatkozik.

A szökevények.

Budapest, július 1. (A Debr. ered. táv.) A pestvidéki törvényeszk fogházából megszökött három híres betörő ügyében, kik között van Papakosza Dimitrinek a nagynevű nemzetközi betörőnek társa Affendakis Periklesz is, tegnapi távirataink kiegészítésül tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Affendakis és Kazárnak a szökevények nyoma veszett. Scheibert a harmadik szökevényt, kit a Trattner-Károlyi udvarban elfogtak Rakovszky kir. alügyész kihallgatta, ki előadta, hogy előre megbeszéltek szökevényt Scheibert az elfogatás után a fogházőrök majd agyon kintözték. — A Scheiber yallomásából az tűnik ki, hogy a fogházőrök összeajtszottak a betörőkkel. Szende és Dolovai fogházőrökete miatt eliszárták. Erdély Sándor igazságügymin. ki tegnapi a fogházban megjelent, lefordta a kir. ügyészt. A nyomozás országszerte folyik, azonban a két szökevényt még mindezekig nem fogták el.

A kis zöldbeka.

(Igaz történe.)

Tikkasztó nyári éjjel szorgalmasan írogatva ültem íróasztalomnál, a nyitott ablak előtt. Az éj sötét volt s mély csend honolt körülöttem. Lämpám tömerdek apró rovar csalt szobámba; némelynek hosszú, másoknak kurta szárnyai voltak, egyiknek apró, másoknak horihorgas lábai; ez utóbbiak nagy sebességgel iramodtak végig papírjaimon, mintha attól félének, hogy nem marad elég időjük éjjeli teendőik elvégzésére. A szárnyas rovarok minden neme sűrűve jött ment, szakadatlan zümmögés folyt a lámpám körül, nem egy meggondolatlan áldozat háttára esve, haszontalan kapálózott apró lábával a levegőben. Egyszerre csak tiszta halk szisszenés volt hallható az ablakból, körülbelül olyan, mint mikor a gyermek valamely lyukas kulcsba fúj. Felrezenve oda tekintettem s egy kis zöld leveli békát pillantottam meg az ablakban, mely rám bámult nagy szemével. Nem akartam elrettenteni, mozdulatlanul maradtam székesen. — Ekkor még egyet szisszenett oly tisztán és élesen, mint egy madár füty. Bizonyosan belátta, hogy bennem meg bízhat, ehhez képest egész otthonosan egyet ugrott és az asztalomon tért meg. Én alig mertem lélegzeni, nehogy elrémítsem. Pár pillanattig figyelmesen néztem rá, azután a lámpa alá ugorva, borzasztó pusztitást vitt végbe az ott fetregő apró rovarok közt, míg a döglöttet ermetlenül hagyta.

Felirai vadászás után az én almazöld barátom lomhan ugrált végig az asztalon. Ismerte a fütyöt, a melyvel belépett, mintha csak jó éjszakát mondana és kiment szobámból. En folytattam munkámat és csakhamar elfeledkeztem látogatómról. — De mily nagy lón esodalkozásom. Midőn a következő éjjel ismét megjelent, fütyvel jelelve érkezését, s megint elfoglalta állását a lámpa alatt.

Közel három hétig minden éjjel ellátogatott kis barátom a szobába, sőt egy este egyik pajtasát is magával hozta. Ez még nagyon kicsiny és felénk volt; sokáig nem mert az ablakpárkánynál tovább jönni s midőn tarsának sürgetéseire végre az asztalra ugrott, nem mert a lámpa alá jönni s így sovány vacsorával kellett beérnie.

Az öregebb és en jó barátok lettünk. Legkedvesebb eledele a hazi légy volt. Ügyesen felmászott a sima falon a talpán levő apró mirigyekből kiszivárgó ragadós nedv segítségével, s ha elert egy-egy legyet, ügyesen el tudta kapni. Csikk-czakk bejárta az egész falat egy-egy légy után.

Egészen hozzám szokott, gyakran kezemre ugrott s hosszasan elült ott komolyan nézve réám.

A meleg nyári éjjeleket végre hideg fagyos éjjelek váltották fel. Bizonyosan úgy gondolkodott, hogy nálam biztonságban van s így elhatározta, hogy szobámban vesz téli szállást. A szoba egyik sarkában virágállvány volt, ez alatt a kiszóródott föld és lehullott levelek közt csinált magának téli ágyat. Időközben azonban valami nehéz tárgyat tettünk oda, melyet midőn tavasszal elmozdítottunk, agyonnyomva találtuk meg alatta szegény ártatlan barátomat, kinek elvesztét igazán többször megsiratám.

Debreczen közigazdasága a század derekán.

— A debreczeni első takarékpénztár 50 éves történetének bevezető része. —

Írta: **Szűts Mihály.**

(Folytatás)

Hogy az öreg kalimárok mily nagybaufolytattak üzleteiket, már csak azon körülményből is kitűnik, hogy egyesek évente 2000—5000 forintot, sőt nagyobb összegeket is fizettek külföldi hozott áruik után harminczad fejében, számos czég maradt fenn azon időkből a mai napig, a változott közigazdasági helyz thez alkalmazkodva.

Közlekedésünkről sajnós, nem sokat mondhatunk. A nyírség felől a homokos oldalon, ha esett is az eső, még megközelíthetők voltunk, de már a Hortobágy felől olyan vendégmárasztó sár ölelte körül a kereket, hogy az utazót Debreczenbe alig eresztette. Igen természetes tehát, hogy a nagy vásárra várt mindenki s ennek érdekében megküzdött minden akadályllyal.

A téli vásárra már őszszel megrendeltek mindent s iparkodtak az árukat ide szállítani, hogy az idő esélyeitől mentesítsék magukat.

Pénzt vagy épen nem, vagy csak nagy nehezen lehetett küldeni. Az itteni kereskedők, vagy az ide járók bankárokat tartottak Bécsben. Augsburgban, a pénz küldést vásárok pesti kereskedők által eszközölték.

A posta közlekedés is nagyon gyarló lábon állott; mert a Szilágyország felé hetenként egyszer, Pest felé pedig kétszer, Nagyvárad felé azonban már negyszer közlekedett a szerkér-posta, miért lobátas emberek, délczeg megszáros leányok és nagyon sok gyalog postást tett szolgálatot leveleket es pénzt szállítván.

Fő közlekedési vonalunk a Hortobágyon vitt keresztül minden kijelölt ut nélkül. Éjjel lehetetlen volt utazni. A hortobágyi utról rettegtek az idegenek, mert meg hazai erők is külföldön megjelent munkáikban azt mesélték, hogy a hortobágyi pásztor pitykével ékesíti fel magát s ha az utazó ruháján fenyő gombokat lát, hogy ezeket a puszták vad fia meg szerezhesse, az utas eleve egy perczig sínesen biztonságban. E mesén annál kevésbbé csodálkozhatunk; mert a puszták romantikus gyermekeiről a hortobágyi pásztorokról, a mai napig is elég sok képtelenséget mondanak.

Közlekedési viszonyaink gyarlósága ezen időben annál súlyosabban nehezedett közigazdasági állapotainkra, mert messze körülöttünk még csak egy árva patakoc-ka sem kínálkozott előnyeivl.

Pénzügyi és hitelügyi állapotaink a hazai hasonló városok hitel állapotához képest még kedvezőnek mondhatók, különösen ennek egy nemely nyilatkozásában.

Mert ha nem tekintjük is a hazánkat kiszákmányoló gyarmati politikát, a mely ónsúly gyanánt nehezült ipar és kereskedelmünk és általános nemzetgazdasági fejlődésünkre, ha nem tekintjük a hazánkat Auszriától elválasztó vámvonalat: végtelenül sokat szenvedtünk a pénz devalvációk által, a mihez ha a forgaomban levő sokféle pénznemet is tekintetbe vesszük, egészen természetesnek találjuk, hogy a közhitel utóvégre tökéletesen megingott. Ehez járult még hiteltörvényünk hiányos volta, mely a mellett, hogy inkább az adós, mint a hitelező érdekét tartotta szem előtt, ha-álya nem emelkedhetett az ősiség és fiskalitásnál fogva.

Maga Széchenyi azt mondja erre nézve: »Hiteli törvényeink vagy legalább azok alkalmazása gyökereiknél vannak már elhibázva, mert az adóst legyezük és a hitelezőt büntetjük... Hisz a liquid idebiti pör elvégződik hat esztendő alatt: új ellenvetés. Ha azt megengedem is, noha tapasztalásom szerint igen kétkedve, mit ér a hypotheka, ha teszem tőkemet, a mi mindenem, 1830-ban adom ki s több esztendőig kamatját, sőt hirt sem kapom, eltemen azonban unalom, kedvetlenség és pénz-zúke rágódik, hogy végre 1835-ben s ep egy esztendővel a szerencsés esztendő előtt meghalok.«

(Folyt. köv.)

Egy házassulandó ifjunak.

— Tehát ön mégis magnósfül, kedves barátom és azt akarja, hogy gratuláljak is önnek hozzá; legyen tehát szivemből gratulállok... de ennél az üres jókívánatnál, ha megengedi egyébbel is szolgáljak majd önnek, egy régi, tapasztalt ember tanácsai ezek. Egy ember tanácsa, a ki sokat szeretett, sokat szenvedett és a ki végre a saját kárán tanult. Kolléga ur nevet, szemel csillámlanok s azt hiszi, hogy az a boldogság, a mi most keblét éltölti, elég vedpajzs a jövő minden esélyei

ellen. Hiszen ez minden szerelmes szív örök álma és milyen jó, hogy ez így van, mert ha másként lenne, még kevesebben szánák magukat arra nagyon is megfontolandó lépésre, mint a minő a házasság. Persze, hogy a valóság egészen mást beszél, — mint az, a mi a szerelmes fülét, mint tündérezene zümmögi körül...

Semmi sem tart kevesebb ideig, mint a szerelem mámore s nagyon jó az a francia közmondás, a mely azt mondja: On revient de l'amour comme d'un feu d'artifice, triste et si'encieux — a szerelemből úgy térünk meg, mint egy tűzijátékból, — szomoruan és hallgatagon.

Miután tehát a szerelem mámore elröpül, kell valami biztos, maradandó boldogságnak maradni a hazas-életben, a mi ezt pótolja.

De van-e ilyen boldogság? Bizonyára. De ez a boldogság is olyan gyöngö, törékeny valami, a melyet minden kis vihartól, minden rá ölalkodó ellenségtől lépten-nyomon védeni muszáj. Egyike ezeknek az ellenségeknek az ön saját muijta, kedves barátom. Ez ugyebár talányyszerűleg hangzik ön előtt? A dolog pedig mégis nagyon egyszerű. Egy szép reggelen — talán meg a mézes hetek elején — felesége egy kérést fog intézni önhöz, a mi semmi egyéb nem lesz, mint az, hogy óhajtaná egész lelkületét ösmerni és tudni vágyik, mikor és hányszor szeretett már? Ártatlan kívánságnak látszik csupán. Ői siet felesége kérésének eleget tenni, belemerül régi szerelmi regények elmeselésébe, egyes fejezeteknél a régi boldogság, a régi banat újra áthatja s azon veszi magát észre, hogy hangja reszket, szeme talán könybe is borul itt-amott.

Végre készen van gyónás ával. Az asszony hol sápadva, hol perulva mohón leste szavait s mire a végére értek egészen elkomolyodott. Kedves ifju barátom, a legnagyobb ostobaságot cselekszi, ha a nejenek régi szerelmek, régi idealokról beszél, mert ez által tápot ad lelkének a gondolkozásra, az összhasonlításokra önmaga és azok közt a nők közt, — az ön ő iránti és azok iránti szerelme közt — és kész házass-éleük egén az első felhő...

És most, kedves barátom egy második kérdés... Fájdalom, nem lehet tagadnunk, hogy beennük férfiakban sokkal határozottabb az ösztön a... a polygámia — így talán elég szépen fejteztem ki magamat ön iránt, mint a nőkben. Vagy nevezzen ön nekem egyetlen férfit csupán, a ki házassága előtt ne kóstolta volna már meg a szerelem gyönyörét, míg elenben megkívánja, — megköveteli a nőtől társadalmunk rendje, hogy az, mint egy teljesen ismeretlen világba lépjen be oda...

Látott-e valahol férfit, a kit ne hozott volna dühbe az a tudat, hogy nem ő volt nejenek első szerelme, első eszményképe... De ha mar így is vagyunk alkotva, ha már nekünk, a teremtes uraiunk ezen a téren több is szabad, mint az asszonyoknak, ne éreztessze azt feleségével soha... A mai asszonyok már nem olyan türelmesek, mint anyáink voltak, »Francillon« esete ismeretes ön előtt, bizonyára látta is a színházban is ezt a darabot, a hol a menyecske a férjet s a férj a menyecskét hűtlenségben csipve a: »ha te úgy, én is úgy« elvét indul elkövetni — szerencsére, hogy a fel-uton visszatér... de már a szándék is elég, hogy megbélyegezen egy asszonyt és földuljon egy családi életet.

Legyen okos és óvatos és — ne csalja meg a feleségét, talán csupa divatból, nyegleségből, mert higgye el, többnyire torkára frr az embernek, éppen úgy, mintha a jó házikosztál nem akarna beelégedni s cifra fogadói pancsossal rontaná meg készakarva gyomrát. Higgyen nekem kedves barátom, probatam est. — Eleinte a nő túri az apró hűtlenségeket, aztán felszólal, esetepatét csinál s ha látja, hogy semmi sem használ, helyesen közönyös lesz férje iránt — a közöny pedig rosszabb a gyűlöletnél is, — a közöny

Tenyész-tojások

valódi Brahma-tyukoktól drbként 15 kr. fekete, nagy fehér bubos **hollandi** tyukoktól drbként 25 kr. **Hodans-tyak** tojás drbként 25 kr. **stájer tyukoktól** drbként 40 kr. **ezüst paduaiak** drbként 30 kr. **Langshans** drbként 30 kr. **pulyka-tyukoktól** drbként 30 kr. **ezüst-Wyandó** és drbként 30 kr. **olasz-tyukoktól** drbként 30 kr. **törpe-tyukoktól** drbként 30 kr. **cochinchinai** drbként 25 kr. **Erdlyi csup s nyaku** drbként 40 kr. **Dorking tyukoktól** drbként 35 kr. **Yokoma** drbként 50 kr. **emdeni luttól** drbként 1 irt. **peking-kacsáktól** drbként 20 kr. nagy fajta **sárga-kacsáktól** drbként 20 kr. Tenyész-tojásokat csak oly **valódi tiszta származású** állatoktól szállítok, amelyek már többször ki lettek tüntetve és jót ítélok minden általam küldött aruk biztosságáról és valódi származásáról.

Max Pauly.
Köflach (Steiermark.)

2863. sz.
1896.

Figyelmeztetés!

Az ezen lapban folyó évi június hóban a cs. és kir. 7. hadtest csapatjai részére szükséges széna, szalma, tűzifa, kőszén. — részint zab szállítására vonatkozólag megjelent hirdetésnyre ezennel figyelmeztetik.

Hivatkozással a f. év május hóban az „Ungarischer Landwirth“, Temesvári Zeitung, Délmagyarországi Közlöny, Aradi Közlöny, Szegedi Napló, Nagyváradi és Debreczen nevű lapokban foglalt hirdetésnyre még különösen kivált a temesvári, fehértemplomi, lugosi, aradi, kis-szt.-miklósi, nagyváradi, debreczeni, nagyikindai és hódmező-vásárhelyi állomásokon való, a községetek és mezőgazdákat érdeklődő széna kiszolgáltatására utaltatik.

A cs. és kir. 7. hadtest
Intendánsága.

Két leander eladó

Darabos-utca 1011.

A szénsavdus ásványvizek királya a

BORSZEKI BORVIZ

kitünő gyógyviz és
üditő ital
mindenütt kapható.

2 literes, 1 literes és 0.5 literes palackban.

Viszont eladók és vendéglősök előnyárban részesülnek.

Mint gyógyviz páratlan hatása a következő betegségek gyógyításánál, mint: Az emésztő szervek bajai, gyomor és bélhurut, gyomorégés, étvágyhiány, emésztetlenség, valamint a **sárgaság** és **vérszegénység** minden nemében. Mint borviz és üditő ital világhírré tett szert, borral vagy gyümölcszörppel egyaránt kellemes.

Kizárólagos nagybani raktár Debreczen és vidékére:

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

Neumann M.

Budapest. Debreczen. Bécs.

A most befejezett leltározás alkalmával a debreczeni fiókraktáramban nagy mennyiségű

férfi, fiu és gyermek ruháknak

árak leszállítottam, és ezen leszállított ár valamint az ezelőtti ár minden darabon számokkal ki van tüntetve. Ennélfogva föl hívom a nagyérdemű közönség figyelmét **ezen kedvező körülményre,** hogy esetleges minden évszakra használandó ruha szükségletét, — ezen **kedvezmények igénybe vételével,** — 30 napon belül nálam beszerezze.

Továbbá a millenniumi kiállítást megtekintő debreczeni és vidéki közönséget föl hívom, hogy Bpesti üzletemet becses látogatásukkal (ha nem is vásárlási szándékból) megtisztelni szivesek legyenek, a hol is készséggel és minden tekintetben fölvilágosítással szolgálnak.